

V Bruseli 30. júna 2026
(OR. en)

11344/26

ESE 1

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od: Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie

Dátum doručenia: 30. júna 2026

Komu: Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie

Č. dok. Kom.: COM(2026) 324 final.

Predmet: SPRÁVA KOMISIE RADE
Dvadsať druhá správa o vykonávaní nariadenia Rady (ES) č. 866/2004 z 29. apríla 2004 a o situácii vyplývajúcej z jeho uplatňovania za obdobie od 1. januára do 31. decembra 2025

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2026) 324 final..

Príloha: COM(2026) 324 final.

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 30. 6. 2026
COM(2026) 324 final

SPRÁVA KOMISIE RADE

**Dvadsať druhá správa o vykonávaní nariadenia Rady (ES) č. 866/2004
z 29. apríla 2004 a o situácii vyplývajúcej z jeho uplatňovania za obdobie od 1. januára
do 31. decembra 2025**

SPRÁVA KOMISIE RADE

Dvadsať druhá správa o vykonávaní nariadenia Rady (ES) č. 866/2004 z 29. apríla 2004 a o situácii vyplývajúcej z jeho uplatňovania za obdobie od 1. januára do 31. decembra 2025

Nariadenie Rady (ES) č. 866/2004 o režime podľa článku 2 protokolu 10 Aktu o prístupí¹ (ďalej len „nariadenie o demarkačnej línii“) nadobudlo účinnosť 1. mája 2004. Vymedzujú sa v ňom podmienky uplatňovania právnych predpisov EÚ na pohyb osôb, tovaru a služieb cez líniu medzi oblasťami Cyperskej republiky, v ktorých vláda Cyperskej republiky nevykonáva skutočnú kontrolu, a oblasťami, v ktorých ju vykonáva. V záujme zabezpečenia účinnosti týchto pravidiel sa ich uplatňovanie rozšírilo na hranicu medzi oblasťami Cyperskej republiky, v ktorých vláda Cyperskej republiky nevykonáva skutočnú kontrolu, a východným výsostným územím Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska (ďalej len „ESBA“)².

Táto správa sa vzťahuje na obdobie od 1. januára do 31. decembra 2025.

V roku 2025 Komisia so zreteľom na vykonávanie tohto nariadenia viedla aj naďalej konštruktívny dialóg s príslušnými orgánmi Cyperskej republiky a správou výsostného územia. Zároveň udržiavala konštruktívny dialóg s Turecko-cyperskou obchodnou komorou.

1. PRECHOD OSÔB

1.1. Prechod osôb na povolených miestach prechodu

Nariadením sa stanovuje právny rámec pre prechod Cyperčanov, ostatných občanov EÚ a štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí prekračujú demarkačnú líniu (ďalej len „línia“) na povolených miestach prechodu. V roku 2025 sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zvýšil počet prekročení línie gréckymi Cyperčanmi a tureckými Cyperčanmi.

Podľa údajov polície Cyperskej republiky za sledované obdobie bolo zaznamenaných 1 453 135 prekročení línie (predtým 1 346 121) gréckymi Cyperčanmi a 833 786 prekročení línie (predtým 822 443) vozidiel gréckych Cyperčanov z oblastí Cyperskej republiky pod účinnou kontrolou vlády Cyperskej republiky do oblastí Cyperskej republiky, v ktorých vláda nevykonáva skutočnú kontrolu. V rovnakom období bolo v opačnom smere zaznamenaných 1 983 610 prekročení línie (predtým 1 814 647) tureckými Cyperčanmi a 748 061 prekročení línie (predtým 705 532) vozidlami tureckých Cyperčanov³. Cyperská republika oznámila, že v dôsledku technických problémov v období od januára do marca neboli údaje o prekročení línie vozidlami úplne presné.

Stúpol aj počet občanov EÚ (iných ako Cyperčanov) a štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí prekročili líniu. Počas sledovaného obdobia prekročilo líniu 2 053 958 (v predchádzajúcom období 1 777 946) občanov EÚ (iných ako Cyperčanov) a štátnych príslušníkov tretích krajín v oboch smeroch.

V týchto údajoch nie sú zahrnuté údaje o osobách a vozidlách prekračujúcich líniu zo severnej časti Cypru na miestach prechodu Pergamos a Strovilia, ktoré patria do právomoci ESBA.

¹ Ú. v. EÚ L 161, 30.4.2004, s. 128, naposledy zmenené nariadením Rady (EÚ) č. 685/2013 z 15. júla 2013 (Ú. v. EÚ L 196, 19.7.2013, s. 1).

² Pozri protokol o výsostných územiach Spojeného kráľovstva a Severného Írska na Cypre k dohode o vystúpení Spojeného kráľovstva z Európskej únie.

³ Orgány Cyperskej republiky nevedú záznamy o návrate gréckych Cyperčanov do oblastí kontrolovaných vládou ani o návrate tureckých Cyperčanov do severnej časti Cypru.

V tejto súvislosti orgány ESBA oznámili, že zaznamenali 594 172 prekročení línie gréckymi Cyperčanmi (v predchádzajúcom období 687 007) a 385 347 prekročení línie vozidlami gréckych Cyperčanov (v predchádzajúcom období 428 204) do severnej časti Cypru. Zároveň 747 130 prekročení línie tureckými Cyperčanmi (v predchádzajúcom období 708 810) a 405 977 prekročení línie vozidlami tureckých Cyperčanov (v predchádzajúcom období 378 270) v opačnom smere. Okrem toho prekročilo líniu v oboch smeroch 963 292 občanov EÚ (iných ako Cyperčanov) a štátnych príslušníkov tretích krajín.

V roku 2025 sa počet policajtov Cyperskej republiky pracujúcich na miestach prechodu zvýšil na 108, v roku 2024 ich bolo 107.

Z údajov získaných komunitou tureckých Cyperčanov v roku 2025 vyplýva zníženie počtu prekročení línie gréckymi Cyperčanmi na 2 341 029 (v predchádzajúcom období 2 767 805) a vozidlami gréckych Cyperčanov na 1 340 713 (v predchádzajúcom období 1 579 058) z oblastí kontrolovaných vládou do severnej časti Cypru. Uvádza sa v nich aj nárast počtu prekročení línie tureckými Cyperčanmi na 3 152 743 (v predchádzajúcom období 2 933 833) a vozidlami tureckých Cyperčanov na 1 395 796 (v predchádzajúcom období 1 280 653) v opačnom smere. Podľa poskytnutých štatistík v roku 2025 prekročilo líniu z oblastí kontrolovaných vládou do severnej časti Cypru 1 960 545 občanov EÚ (iných ako Cyperčanov) a štátnych príslušníkov tretích krajín (v predchádzajúcom období 2 004 017).

Boli poskytnuté informácie, že ceny a vysoká inflácia v komunite tureckých Cyperčanov odrádza gréckych Cyperčanov od prekročenia demarkačnej línie na účely osobných nákupov a tureckých Cyperčanov motivuje, aby prekročili líniu v opačnom smere.

Na mieste prechodu Agios Dhometios boli aj v tomto období hlásené dlhé rady. Orgány Cyperskej republiky uviedli, že na uľahčenie prekračovania línie boli nasadené ďalšie ľudské zdroje. V decembri 2025 sa začali práce financované v rámci programu pomoci pre komunitu tureckých Cyperčanov s cieľom zvýšiť počet jazdných pruhov na tomto mieste prechodu.

Autobusy tureckých Cyperčanov prepravujúce občanov EÚ nemali povolenie od orgánov Cyperskej republiky na prechod do oblastí kontrolovaných vládou, pokiaľ nemali doklady vydané orgánmi Cyperskej republiky, ktoré boli v plnom súlade s *acquis*. Ako už bolo uvedené v predchádzajúcich rokoch, orgány Cyperskej republiky informovali o tom, že zaviedli opatrenia, vďaka ktorým tureckí Cyperčania budú môcť jednoduchšie získať osvedčenia o technickej spôsobilosti a vodičské preukazy vodičov z povolania, pričom tieto preukazy sa vydávajú bezplatne po podaní žiadosti (preloženej do turečtiny).

Cyperská republika by mala naďalej zabezpečovať prechod osôb v súlade s nariadením (ES) č. 866/2004.

Pokračovalo vykonávanie 14 opatrení na budovanie dôvery, ktoré prezident Christodoulides oznámil v roku 2024. Dôležité bolo najmä rozšírenie miesta prechodu Agios Dhometios a zvýšenie počtu zamestnancov na mieste prechodu.

Mierové sily OSN na Cypre (UNFICYP) naďalej uľahčovali vykonávanie náboženských obradov cez demarkačnú líniu obomi komunitami⁴.

⁴ Správa generálneho tajomníka OSN o UNFICYP [S/2026/8] z 5. januára 2026, bod 28.

1.2. Neoprávnená migrácia cez demarkačnú líniu a azyl

Z údajov Cyperskej republiky za rok 2025 vyplýva zníženie počtu migrantov, ktorí neoprávnenne prekročili líniu z oblastí, ktoré nie sú pod skutočnou kontrolou vlády Cyperskej republiky, do oblastí kontrolovaných vládou. V roku 2025 takto prekročilo líniu 2 433 neoprávnených migrantov, zatiaľ čo v rokoch 2024, 2023 a 2022 to bolo 3 319, 6 793 a 16 627 (v uvedenom poradí). Napriek pozitívnemu trendu je neoprávnená migrácia cez demarkačnú líniu naďalej veľkým problémom, ktorý si vyžaduje neustálu ostražitosť.

Komisia opätovne zdôrazňuje, že hoci sa v nariadení o demarkačnej línii stanovujú kontroly všetkých osôb prekračujúcich túto líniu, migranti, ktorí neoprávnenne prekročili líniu, by mali mať prístup k mechanizmom, ktoré im umožnia požiadať o medzinárodnú ochranu, ak si to želajú.

Komunita tureckých Cyperčanov uviedla, že v severnej časti Cypru pokračovala v úsilí o predchádzanie neoprávnenej migrácii. V roku 2025 sa zabránilo 5 230 osobám⁵ prekročiť líniu do oblastí Cypru, v ktorých vláda nevykonáva kontrolu, a deportovaných bolo 1 754 osôb⁶, ktoré boli zadržané v severnej časti Cypru.

Zástupcovia oboch komunít sa stretli v rámci spoločného Technického výboru pre trestné veci a trestné záležitosti, ktorý pôsobí pod záštitou OSN a ktorý slúžil ako kanál na výmenu informácií o trestnej činnosti a policajných záležitostiach. V rámci rozšírenia tohto výboru obidve komunity naďalej využívali dve spoločné kontaktné strediská („Joint Contact Rooms“) v Nikózii a Pyle, ktoré ponúkajú fórum na výmenu informácií o trestných záležitostiach⁷.

Polícia Cyperskej republiky označila spoluprácu s ostatnými príslušnými štátnymi orgánmi Cyperskej republiky a so správou východného výsostného územia za veľmi dobrú.

Východné výsostné územie

Neoprávnená migrácia z oblastí Cypru, v ktorých vláda nevykonáva kontrolu, cez východné výsostné územie sa v roku 2025 znížila. V roku 2025 bolo zadržaných 33 migrantov po tom, ako neoprávnenne prekročili líniu⁸. 4 609 osobám nebolo umožnené prekročiť líniu, z toho najviac (843) izraelským občanom, nasledovali ruskí občania (735), ukrajinskí občania (505) a tureckí občania (505). V súlade s príslušnými ustanoveniami Protokolu o výsostných územiach Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska na Cypre priloženého k dohode o vystúpení Spojeného kráľovstva z Európskej únie orgány ESBA odmietli povoliť prekročenie línie cudzím štátnym príslušníkom, ktorí prišli cez severnú časť Cypru⁹. Tieto osoby boli nasmerované na miesta prechodu mimo východného výsostného územia, aby sa podrobili kontrolám v súlade s požiadavkami Cypru pri prekročení línie.

Pracovníci správy výsostného územia uviedli, že spolupráca s Cyperskou republikou je veľmi dobrá.

V rámci boja s neoprávnenou migráciou polícia výsostného územia vykonávala hliadky mimo miest prechodu na základe vyhodnotenia príslušného rizika a s využitím spravodajských

⁵ Štátni príslušníci podľa jednotlivých krajín: Irán: 753; Pakistan: 732; Irak: 516; Turecko: 485; Somálsko: 322; iná krajina: 2 422.

⁶ Štátni príslušníci podľa jednotlivých krajín: Turecko: 423; Nigéria: 385; Bangladéš: 198; Sýria: 160; Pakistan: 133; iná krajina: 455.

⁷ Správa generálneho tajomníka OSN o UNFICYP [S/2026/8] z 5. januára 2026, bod 20.

⁸ Všetci 33 neoprávnení migranti zadržaní na východnom výsostnom území požiadali o azyl a boli odovzdaní orgánom Cyperskej republiky.

⁹ Štátni príslušníci tretích krajín (iní ako občania Spojeného kráľovstva) môžu prechádzať len vtedy, ak sa podieľajú na činnostiach súvisiacich s obranou alebo sú rodinnými príslušníkmi osôb, ktoré sú zapojené do takejto činnosti.

informácií. Doplnili ich hliadky colných a vojenských pracovníkov výsostného územia.

Osobitne ťažké je kontrolovať štyri „nepovolené miesta prechodu“ v obci alebo v blízkosti obce Pergamos, ktoré používajú miestni obyvatelia a poľnohospodári. Ako bolo uvedené v predchádzajúcich správach, tieto „nepovolené miesta prechodu“ sú stále zdrojom obáv, pre ktoré by sa malo nájsť vhodné riešenie v súlade s článkom 7 Protokolu. Počas sledovaného obdobia orgány výsostných území vykonali spontánne kontroly osôb využívajúcich cesty nadväzujúce na tieto prechody.

2. PREPRAVA TOVARU

2.1. Hodnota obchodu

Podľa článku 4 nariadenia o demarkačnej línii sa môže tovar z oblastí, ktoré nie sú pod kontrolou vlády, uvádzať na trh do oblastí pod kontrolou vlády pod podmienkou, že spĺňa kritériá stanovené v článku 4¹⁰ a je k nemu pripojený dokument vydaný Turecko-cyperskou obchodnou komorou. V súlade s článkom 8 nariadenia Komisie (ES) č. 1480/2004¹¹ Turecko-cyperská obchodná komora a orgány Cyperskej republiky oznamovali každý mesiac informácie o druhu, objeme a hodnote tovaru, ku ktorému boli vydané sprievodné doklady.

Podľa štatistík, ktoré poskytla Cyperská republika, sa celková obchodná hodnota tovaru so sprievodnými dokladmi, ktorý skutočne prekročil líniu, v roku 2025 znížila o 5,3 % na hodnotu 14 430 669 EUR (v predchádzajúcom období 15 238 221 EUR).

Podľa štatistík poskytnutých Turecko-cyperskou obchodnou komorou celková hodnota tovaru, ku ktorému boli vydané sprievodné doklady, predstavovala 15 866 752 EUR (v predchádzajúcom období 18 222 590 EUR). Tieto údaje predstavujú v porovnaní s rokom 2024 zníženie celkovej hodnoty tovaru, pre ktorý boli vydané sprievodné doklady, a to o 12,9 %.

Obchod z oblastí kontrolovaných vládou do severnej časti Cypru nie je regulovaný nariadením o demarkačnej línii. Podporuje sa však z ekonomických dôvodov, pretože prispieva k budovaniu vzťahov a dôvery medzi oboma komunitami. V roku 2025 sa podľa údajov Cyperskej obchodnej a priemyselnej komory tento obchod zvýšil približne o 13,5 %, z 1 314 705 EUR v roku 2024 na 1 491 582 EUR v roku 2025. Obchod z oblastí kontrolovaných vládou do severnej časti Cypru predstavoval 10,3 % obchodu v opačnom smere (8,6 % v roku 2024).

Komunita tureckých Cyperčanov aj naďalej uplatňovala systém obchodovania spôsobom, ktorý „odzrkadľuje“ podmienky uvedené v nariadení o demarkačnej línii. Okrem toho sa s väčšinou tovaru môže obchodovať z oblastí kontrolovaných vládou do severnej časti Cypru len po vydaní „povolenia na dovoz“ a po vyrubení „dane z pridanej hodnoty“, hoci táto daň už bola vymeraná v oblastiach kontrolovaných vládou. Tento systém odrádza od obchodu medzi oboma komunitami; napríklad obchod s hubami z oblastí kontrolovaných vládou do oblastí nekontrolovaných vládou sa počas sledovaného obdobia nemohol uskutočniť.

2.2. Druh tovaru

V roku 2025 zostal charakter obchodovaných výrobkov vo všeobecnosti stabilný a neboli zavedené žiadne nové výrobky. Najviac sa obchodovalo so stavebnými materiálmi, po ktorých

¹⁰ V článku 4 ods. 1 sa stanovuje, že je potrebné, aby sa tovar v plnom rozsahu získal v oblastiach, ktoré nie sú pod skutočnou kontrolou vlády Cyperskej republiky, alebo sa podrobil poslednému, významnému, ekonomicky opodstatnenému spracovaniu alebo obrobeniu v podniku vybavenému na takýto účel v oblastiach, ktoré nie sú pod skutočnou kontrolou vlády Cyperskej republiky.

¹¹ Nariadenie Komisie (ES) č. 1480/2004 z 10. augusta 2004 (Ú. v. EÚ L 272, 20.8.2004, s. 3).

nasledoval nábytok, plasty, šrot a odpad. Výrazne sa znížil obchod s ovocím a zeleninou; konkrétne sa vôbec neobchodovalo so zemiakmi.

2.3. Nezrovnalosti

Cyperská republika upozornila Komisiu na dva prípady nezrovnalostí, ku ktorým došlo počas sledovaného obdobia.

Dňa 5. februára bola zamietnutá zásielka umývadiel a 30. mája zásielka emulzných farieb. Obe zamietnutia boli spôsobené nesprávnymi osvedčeniami o parametroch.

2.4. Prekážky a problémy spojené s pohybom tovaru

Prekážky obchodu cez líniu naďalej pretrvávali a sú jedným z dôvodov nízkeho objemu obchodu v súčasnosti. V sledovanom období sa obchod cez demarkačnú líniu znížil najmä v dôsledku zvýšenia cien v oblastiach nekontrolovaných vládou a obmedzení, ktorým čelia podniky v odvetví stavebných výrobkov. Ministerstvo vnútra Cyperskej republiky posilnilo svoje činnosti dohľadu nad trhom. Obmedzené personálne kapacity však viedli k určitým oneskoreniam. Ide o súčasť prebiehajúceho úsilia Komisie pomôcť naplno využiť potenciál obchodu cez demarkačnú líniu.

Ako sa uvádza v predchádzajúcich správach¹², otázka úžitkových vozidiel tureckých Cyperčanov, ktoré prechádzajú do oblastí kontrolovaných vládou, ešte nie je vyriešená. V súčasnosti môžu úžitkové vozidlá tureckých Cyperčanov s hmotnosťou nad 7,5 tony prechádzať cez demarkačnú líniu len za predpokladu, že majú doklady vydané Cyperskou republikou, ktoré plne vyhovujú *acquis*. Ako už bolo uvedené v predchádzajúcich rokoch, orgány Cyperskej republiky informovali Komisiu o tom, že zaviedli opatrenia, vďaka ktorým bude pre tureckých Cyperčanov jednoduchšie splniť niektoré požiadavky, ako je získanie osvedčení o technickej spôsobilosti, oprávnení a vodičských preukazov vodičov z povolenia. Vyriešenie tohto problému by významne prispelo k zvýšeniu objemu obchodu, keďže by sa tým uľahčila preprava tovaru. Okrem toho by sa posilnil kontakt medzi cyperskými hospodárskymi subjektmi, čo by pomohlo k posilneniu dôvery medzi obidvomi komunitami. Komisia bude naďalej spolupracovať s orgánmi Cyperskej republiky a komunitou tureckých Cyperčanov s cieľom nájsť riešenie tohto problému.

V sledovanom období sa v otázke spracovaných potravinových výrobkov neživočíšneho pôvodu cez demarkačnú líniu nedosiahol žiadny ďalší pokrok. Neuskutočnil sa žiadny obchod so spracovanými potravinami neživočíšneho pôvodu. Komisia a Cyperská republika pokračovali v konštruktívnom dialógu o umožnení obchodu s viacerými druhmi spracovaných potravín neživočíšneho pôvodu. S materiálmi, ktoré prichádzajú do kontaktu s potravinami (plastové vrecká na chlieb), sa v sledovanom období cez demarkačnú líniu naďalej obchodovalo a podľa údajov Turecko-cyperskej obchodnej komory boli v roku 2025 desiatym najobchodovanejším výrobkom.

Niektorí obchodníci z radov tureckých Cyperčanov v predchádzajúcich rokoch naďalej hlásili ťažkosti so zaradením svojich výrobkov do ponuky obchodov a s propagovaním svojich výrobkov a služieb v oblastiach kontrolovaných vládou, čo obmedzuje obchod. Obchodníci z oboch komunít navyše uviedli niekoľko administratívnych problémov pri snahách o nadviazanie vzájomnej obchodnej spolupráce.

Obchod cez demarkačnú líniu naďalej brzdila nemožnosť prevádzania finančných prostriedkov medzi bankami v oblastiach kontrolovaných vládou a bankami v oblastiach, ktoré nie sú pod

¹² Pozri napríklad deviatu, desiatu, jedenástu, dvanástu, trinástu, štrnástu, pätnástu, šestnástu, sedemnástu, osemnástu, devätnástu, dvadsiatu a dvadsiatu prvú výročnú správu o vykonávaní nariadenia Rady (ES) č. 866/2004 a o situácii vyplývajúcej z jeho uplatňovania.

skutočnou kontrolou vlády Cyperskej republiky. Centrálna banka Cypru vydala v roku 2023 obežník určený všetkým úverovým inštitúciám, v ktorom objasnila, že tureckí Cyperčania s pasmi alebo preukazmi totožnosti Cyperskej republiky majú nárok na otvorenie si platobného účtu so základnými funkciami, a to za predpokladu, že sú splnené všetky ostatné požiadavky náležitej starostlivosti na identifikáciu klienta. Tureckí Cyperčania však naďalej hlásili ťažkosti pri otváraní účtov v komerčných bankách a takéto účty si mohol otvoriť len veľmi obmedzený počet tureckých Cyperčanov. Okrem toho si bankové účty v oblastiach kontrolovaných vládou nemohli otvoriť ani podniky vo vlastníctve tureckých Cyperčanov. Komisia bude naďalej spolupracovať s orgánmi Cyperskej republiky a príslušnými zainteresovanými stranami s cieľom nájsť riešenie tejto otázky.

Prekážku, ktorá túto záležitosť ďalej komplikuje, predstavujú obmedzenia, ktoré turecká centrálna banka ukladá tureckým komerčným bankám spolupracujúcim s komerčnými bankami v Cyperskej republike.

2.5. Pašovanie tovaru

Pašovanie tovaru cez líniu vzhľadom na zložitosť kontrolovania neoprávnených pohybov cez líniu pretrvávalo.

V roku 2025 Cyperská republika zaistila pašovaný tovar v 2 870 prípadoch (v predchádzajúcom období 3 170), čo predstavuje zníženie o 9,5 %. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi sa znížilo pašovanie živočíšnych a mliečnych výrobkov a zvýšil sa objem pašovaných iných poľnohospodárskych výrobkov. Znížilo sa množstvo cigariet a ručne šúľaného tabaku, ktoré Cyperská republika zaistila na demarkačnej línii: 721 024 cigariet a 198 710 g ručne šúľaného tabaku (v predchádzajúcom období 727 362 cigariet a 235 989 g). Okrem toho bolo zaistených aj 232 136 náplní do elektronických cigariet a 267 386 gramov tabaku do vodnej fajky. Znížilo sa aj pašovanie alkoholu, zatiaľ čo pašovanie tovaru porušujúceho práva duševného vlastníctva výrazne kleslo. Medzi ďalšie zaistené výrobky patrili autá, palivo, drogy, lieky a pesticídy. Okresný súd začal 35 trestných stíhaní za pašovanie. Prípady pašovania malých množstiev cigariet boli zvyčajne riešené uložením správnej sankcie a konfiškáciou.

V roku 2025 orgány ESBA zaznamenali zníženie počtu zaistení pašovaného tovaru v rámci ESBA; zaevidovaných bolo 661 zaistení v porovnaní s 997 zaisteniami v roku 2024.

Pokiaľ ide o tradičné zásobovanie turecko-cyperského obyvateľstva obce Pyla, ktorá sa nachádza v nárazníkovej zóne (článok 4 ods. 10 nariadenia o demarkačnej línii), správa východného výsošného územia sledovala a viedla záznamy o množstvách stavebného materiálu, rýb, cigariet atď.

2.6. Zjednodušenie podmienok obchodovania

Komisia aj naďalej hľadala možnosti, ako podporiť obchod cez líniu.

Počas sledovaného obdobia naďalej diskutovala s orgánmi Cyperskej republiky. Komisia takisto rokovala s Turecko-cyperskou obchodnou komorou o obchode cez demarkačnú líniu.

Naďalej poskytovala technickú a projektovú pomoc turecko-cyperským poľnohospodárom a mliekarniam, aby im umožnila splniť požiadavky na registráciu výrobku Halloumi/Hellim vyrábaného v severnej časti Cypru ako výrobku s chráneným označením pôvodu (CHOP). Spoločnosť Bureau Veritas, ktorá bola v septembri 2021 určená ako delegovaný orgán zodpovedný za vykonávanie kontrol CHOP na celom ostrove, pokračovala v kontrolnej práci. Neformálna pracovná skupina Komisie pre Halloumi/Hellim sa stretla 29. januára, 11. júna a 26. septembra 2025. Zápisnice zo zasadnutí pracovnej skupiny sú uverejnené na adrese:

[Nariadenie o demarkačnej línii – Európska komisia.](#)

Na základe správy nezávislého experta Komisia povolila obchodovanie s medom cez demarkačnú líniu. K žiadnemu obchodu však nedošlo; pripisuje sa to vysokej cene turecko-cyperského medu.

V priebehu roku 2025 Komisia naďalej nasadzovala expertov z členských štátov EÚ prostredníctvom nástroja technickej pomoci a výmeny informácií (TAIEX) s cieľom poskytovať podporu obchodu cez demarkačnú líniu v súlade s mandátom stanoveným nariadením o demarkačnej línii. Experti sa v rámci nástroja TAIEX zúčastnili na pravidelných rastlinolekárskejších inšpekciách ovocia a zeleniny (najmä zemiakov), odobrali vzorky medu na analýzu a vypracovali aktualizovaný zoznam rybárskych plavidiel, s ktorých úlovkami je možné obchodovať aj cez demarkačnú líniu.

Jednotné kontaktné miesto EÚ v spolupráci s Cyperskou obchodnou a priemyselnou komorou a Turecko-cyperskou obchodnou komorou naďalej poskytovalo informácie a technickú pomoc podnikom a jednotlivcom, ktorí majú záujem o obchodovanie cez demarkačnú líniu, a zvýšilo informovanosť o obchode cez demarkačnú líniu zorganizovaním podujatí a príležitostí na nadväzovanie kontaktov medzi výrobcami a obchodníkmi.

Niektorí turecko-cyperskí odosielatelia čerstvých rýb naďalej hlásili ťažkosti s dodržiavaním stanovených lehôt pre veterinárne inšpekcie čerstvých rýb na mieste prechodu Agios Dhometios. Cyperská republika vyjadrila značné obavy z povahy niektorých zásielok čerstvých rýb. Komisia sa týmito obavami zaoberá.

Komisia podnecuje hospodárske subjekty, aby využívali obchodné príležitosti, a víta úsilie, ktoré v tejto veci podnikla Cyperská obchodná a priemyselná komora a Turecko-cyperská obchodná komora.

2.7. Tovar Únie dovezený naspäť do oblastí pod skutočnou kontrolou vlády Cyperskej republiky po tom, ako prejde cez oblasti, ktoré nie sú pod jej skutočnou kontrolou

Orgány Cyperskej republiky nahlásili, že do oblastí kontrolovaných vládou bolo naspäť dovezených 1 262 výrobkov, ktoré predtým prešli cez oblasti nekontrolované vládou.

3. ZÁVERY

V roku 2025 sa zvýšil počet prekročení línie gréckymi Cyperčanmi, tureckými Cyperčanmi, štátnymi príslušníkmi EÚ (okrem Cyperčanov) a štátnymi príslušníkmi tretích krajín.

Počet osôb, ktoré neoprávnene prekročili líniu, sa v roku 2025 znížil, čím pokračoval klesajúci trend posledných rokov. Napriek tomu si neoprávnená migrácia cez demarkačnú líniu stále vyžaduje zvýšenú ostražitosť. Treba vyčleniť dostatočné zdroje na vykonávanie kontrol osôb a činností dohľadu pozdĺž línie.

V roku 2025 sa hodnota obchodu cez líniu znížila o 5,3 % z 15 238 221 EUR v roku 2024 na 14 430 669 EUR v roku 2025. Hodnota tovaru, ku ktorému boli vydané sprievodné doklady, sa znížila o 12,9 % – z 18 222 590 EUR na 15 866 752 EUR. Najviac sa obchodovalo so stavebnými materiálmi, po ktorých nasledoval nábytok, plasty, šrot a odpad.

Cyperská obchodná a priemyselná komora a Turecko-cyperská obchodná komora pokračovali v spolupráci s cieľom dosiahnuť hospodárske výhody pre obe komunity.

Cyperská republika naďalej povoľovala prekračovať líniu úžitkovým vozidlám tureckých Cyperčanov s hmotnosťou nad 7,5 tony, ak mali doklady, ktoré boli v súlade s *aquis*. Orgány

Cyperskej republiky skonštatovali, že zaviedli opatrenia, vďaka ktorým budú môcť tureckí Cyperčania jednoduchšie získavať osvedčenia o technickej spôsobilosti, oprávnenia a vodičské preukazy vodičov z povolania. Komisia bude naďalej spolupracovať s orgánmi Cyperskej republiky s cieľom nájsť riešenia tohto problému.

V sledovanom období nebol povolený žiadny ďalší druh spracovaných potravín neživočíšneho pôvodu na obchodovanie cez líniu. Komisia bude pokračovať v dialógu s Cyperskou republikou s cieľom umožniť, aby sa cez líniu mohlo obchodovať so všetkými druhmi spracovaných potravinových výrobkov neživočíšneho pôvodu.

Komisia celkovo zastáva názor, že obchod cez líniu má potenciál ďalšej rásť. Riešenie prekážok obchodu zistených v tejto správe by pomohlo uľahčiť tento rast a Komisia víta akýkoľvek pozitívny vývoj v tomto smere. Komisia dúfa, že činnosť oboch komôr v oblasti zlepšenia kontaktov medzi týmito dvomi obchodnými komunitami povedie k posilneniu hospodárskych väzieb.

Za týchto okolností sa Komisia pri zaistení účinného vykonávania nariadenia o demarkačnej línii naďalej spolieha na dobrú spoluprácu s Cyperskou republikou a východným výsošným územím. Komisia bude vykonávanie tohto nariadenia naďalej monitorovať.